

Eisen mbo-certificaat

Individuele basiszorg verlenen

Versie

Versie 2

Code

C0163

Geldig vanaf

01-08-2024

Het mbo-certificaat is verbonden aan beroepsgerichte onderdelen van de kwalificatie:

Helpende Zorg en Welzijn (Crebonr 25960, Niveau 2)

Bijlage bij het kwalificatiedossier:

Dienstverlening (Gewijzigd 2024) (Crebonr 23385)

1. Algemene informatie

C1: Individuele basiszorg verlenen

Indicatie studielast:

600

Beroepsvereisten

Nee

Toelichting

- Indien in een kerntaaktitel tussen haakjes (deels) staat, betekent dit dat uit de kerntaak van de kwalificatie waar het certificaat uit is voortgekomen, een selectie van werkprocessen is gemaakt, maar dat de kerntaaktitel gehandhaafd blijft.

- Indien in een kerntaak (en in de onderliggende werkprocessen) wordt gesproken van een beginnend beroepsbeoefenaar of een specifieke beroepsbeoefenaar, dient 'certificaathouder' te worden gelezen.

Beschrijving

Het certificaat is verbonden aan een aantal beroepsgerichte onderdelen uit de kwalificatie helpende zorg en welzijn. Dit certificaat richt zich op zorgondersteunende werkzaamheden die een belangrijke bijdrage leveren aan het welzijn van (kwetsbare) ouderen en gehandicapten. De certificaathouder ondersteunt de cliënt, naastbetrokkenen of collega's vraaggericht bij persoonlijke zorg en activiteiten van het dagelijks leven (ADL).

Scholingsbehoefte/Landelijke herkenbaarheid

Er is een groot tekort aan (wijk)verpleegkundigen/verzorgenden. Dit blijkt uit de landelijke prognoses (zie ook Kamerbrief nieuwe arbeidsmarktprognose zorg en welzijn 2023, onderzoek in opdracht van Actiz: 'Opties onder de loep. Onderzoek beleidsopties arbeidsmarkt ouderenzorg', het Programma Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn). Er is in het werkveld van met name de gehandicapten- en ouderenzorg behoefte aan kundige medewerkers die in een intramurale setting en in de wijkzorg de basiszorg te kunnen uitvoeren in de piektijden (ochtend- en avondzorg). Dit certificaat is gericht op het aanleren van deze basiszorg in een fysiek en sociaal veilige werkomgeving. Door het aanbieden van dit beroepsgerichte onderdeel van de kwalificatie Helpende Zorg en Welzijn kan aan deze scholingsbehoefte worden voldaan. Actiz en VGN herkennen en onderschrijven deze prognoses en scholingsbehoefte.

Zelfstandige betekenis

Na afronding van dit scholingstraject is de certificaathouder in staat aan de zorgvragers adequaat basiszorg verlenen op het gebied van persoonlijke zorg en ADL in een intramurale setting en/of in de wijkzorg. De certificaathouder draagt bij aan een fysiek en sociaal veilige werkomgeving.

Doelgroep

Het certificaat is bedoeld voor starters op de arbeidsmarkt en zij-instromers die willen gaan werken in een functie waarin individuele basiszorg wordt verleend. Daarnaast is dit certificaat gericht op werkenden in de zorg die zich verder willen ontwikkelen.

Onderdeel van kwalificatie

Dienstverlening (Gewijzigd 2024)
Helpende Zorg en Welzijn 25960

2. Inhoud eisen mbo-certificaat

Kerntaak kwalificatie	Kerntaak certificaat
Voert dienstverlenende werkzaamheden uit, B1-K1	Voert dienstverlenende werkzaamheden uit (deels) , C1-K1
Werkprocessen kwalificatie	Werkprocessen certificaat
Draagt bij aan een fysiek en sociaal veilige werkomgeving , B1-K1-W3	Draagt bij aan een fysiek en sociaal veilige werkomgeving , C1-K1-W1

Kerntaak kwalificatie	Kerntaak certificaat
Ondersteunt bij dagelijkse activiteiten in zorg en welzijn , P2-K1	Ondersteunt bij dagelijkse activiteiten in zorg en welzijn (deels) , C1-K2
Werkprocessen kwalificatie	Werkprocessen certificaat
Ondersteunt bij persoonlijke zorg en ADL , P2-K1-W3	Ondersteunt bij persoonlijke zorg en ADL , C1-K2-W1

3. Uitwerking

C1-K1: Voert dienstverlenende werkzaamheden uit (deels)

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar voert eenvoudige dienstverlenende taken uit volgens standaardprocedures en/of afspraak. De diversiteit van de werkzaamheden is groot, wat betekent dat de beginnend beroepsbeoefenaar veel schakelt tussen uiteenlopende taken en klanten. Dit maakt het werk complex. De werktijden zijn wisselend; er wordt regelmatig in de avond en weekenden gewerkt, wat vraagt om flexibiliteit. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft basiskennis en basisvaardigheden nodig voor de uitvoering van de dienstverlenende werkzaamheden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt onder verantwoordelijkheid van een leidinggevende.* Binnen een afgebakend takenpakket werkt die zelfstandig en is die verantwoordelijk voor de kwaliteit en het tijdig uitvoeren van de eigen werkzaamheden.

* waar in dit certificaat leidinggevende staat, kan ook begeleider, supervisor of verantwoordelijk collega bedoeld worden.

Vakkennis en vaardigheden

De certificaathouder heeft:

- heeft basiskennis van de eigen en andere culturen
- heeft basiskennis van de visie en werkwijze van de organisatie
- heeft basiskennis van eerste hulp en bedrijfshulpverlening
- heeft basiskennis van principes van gastvrijheid
- heeft basiskennis van sociale veiligheid
- heeft basiskennis van vaktaal
- heeft basiskennis van verschillende soorten (klant/cliënt) doelgroepen, kenmerken en benaderingswijzen
- heeft basiskennis van voor de werkzaamheden relevante wet- en regelgeving (w.o. Arbo, HACCP, milieu, veiligheid en AVG)
- kan sociale vaardigheden toepassen in relatie tot de eigen werkzaamheden
- kan verschillende manieren van serviceverlening in relatie tot de eigen werkzaamheden toepassen
- kan zich gastvrij en klantgericht opstellen
- kan eenvoudige gesprekstechnieken toepassen (waaronder LSD: Luisteren, Samenvatten, Doorvragen)

C1-K 1-W1: Draagt bij aan een fysiek en sociaal veilige werkomgeving

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar controleert de veiligheid van faciliteiten en/of materialen en middelen. De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert mogelijke bijzonderheden en risico's voor de veiligheid van zichzelf, klanten en collega's en onderneemt daarop actie door risicovolle en/of vervelende situaties en grensoverschrijdend gedrag bespreekbaar te maken en indien nodig hulp in te schakelen. De beginnend beroepsbeoefenaar geeft de eigen grenzen aan en behandelt anderen met respect. De beginnend beroepsbeoefenaar meldt en/of rapporteert de gebeurtenis aan de leidinggevende.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een bijdrage geleverd aan een fysiek en sociaal veilige werkomgeving. Bijzonderheden zijn gemeld en/of gerapporteerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- schat de situatie correct in;
- handelt alert en adequaat in onveilige situaties;
- handelt consequent binnen de grenzen van de eigen bevoegdheid, volgens geldende wet- en regelgeving en richtlijnen van de organisatie;
- toont in voorkomende gevallen zorg en aandacht voor de situatie van de klant;
- geeft helder en op een passende manier de eigen grenzen aan;
- rapporteert tijdig, duidelijk en nauwkeurig aan de leidinggevende.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Presenteren

C1-K2: Ondersteunt bij dagelijkse activiteiten in zorg en welzijn

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar voert uitvoerende, laagcomplexe werkzaamheden uit binnen het kader van gemaakte afspraken. In de werkzaamheden past die routines en standaardprocedures toe en maakt gebruik van basiskennis en vaardigheden om cliënten passend te ondersteunen. De context waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd is overwegend stabiel. Maar de werkomgevingen zijn wisselend, en elke omgeving heeft andere regels en cliënten, wat het werk complex maakt. Dit vraagt om snel kunnen schakelen en flexibiliteit. Als de situatie minder stabiel is en als er onvoorziene situaties optreden, vraagt de beginnend beroepsbeoefenaar hulp of ondersteuning van een collega en/of leidinggevende.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt vraaggericht, op basis van instructies en voert zelfstandig de eigen taken uit. Bij de uitvoering van de werkzaamheden kan die altijd terugvallen op collega's of een leidinggevende, die al dan niet op afstand beschikbaar is. De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de eigen werkzaamheden en legt verantwoording af aan een leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De certificaathouder heeft:

- heeft basiskennis van de verschillende doelgroepen in zorg en welzijn
- heeft basiskennis van gezonde voeding
- heeft basiskennis van huishoudelijke apparaten
- heeft basiskennis van in de organisatie geldende protocollen
- heeft basiskennis van registratie (mbt cliëntsystemen)
- heeft basiskennis van schoonmaken
- heeft basiskennis van veelvoorkomende ziektebeelden van cliënten
- heeft basiskennis van anatomie
- heeft basiskennis van voedingsleer en veelvoorkomende diëten
- heeft basiskennis van voor de werkzaamheden relevante wet- en regelgeving zoals de Meldcodes huiselijk geweld en kindermishandeling
- kan een zorgplan lezen, interpreteren en gebruiken
- kan eerste hulp toepassen
- kan methodes inzetten om de zelf- en samenredzaamheid van cliënten te bevorderen
- kan persoonlijke zorg geven
- kan voedingsvoorschriften lezen
- kan zich gastvrij en klantgericht opstellen

C1-K 2-W1: Ondersteunt bij persoonlijke zorg en ADL

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar ondersteunt de cliënt, naastbetrokkenen of collega's vraaggericht bij persoonlijke zorg en activiteiten van het dagelijks leven (ADL), zoals onder andere, wassen, verschonen, ondersteuning bij de toiletgang, aan- en uitkleden en helpen het voortbewegen in huis. Hierbij is het uitgangspunt dat de cliënt zoveel mogelijk zelf doet en hiertoe gestimuleerd wordt. De beginnend beroepsbeoefenaar stelt gerichte vragen aan de cliënt en/of naastbetrokkenen om wensen, behoeften en mogelijkheden te achterhalen, gaat na wat de afspraken in het zorgplan zijn en biedt op basis daarvan ondersteuning, waarbij die de balans bewaart tussen de wensen van de cliënt, de werkplanning en de gemaakte afspraken. De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert eventuele bijzonderheden en veranderingen in de gezondheid, gedrag, het welbevinden en/of de ondersteuningsbehoefte van de cliënt en meldt dit aan collega's/de leidinggevende en meldt dit indien mogelijk/nodig in het cliëntstelsel.

Resultaat

De cliënt is volgens gemaakte afspraken passend ondersteund bij persoonlijke zorg en ADL.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- zet adequaat de juiste middelen, materialen en methoden in;
- gaat milieubewust en efficiënt om met materialen en middelen;
- signaleert adequaat veranderingen in de behoeften, het gedrag en de gemoedstoestand van de cliënt;
- relevante gegevens zijn overgedragen volgens de afspraken binnen de organisatie;
- gaat uit van de zelfredzaamheid van de cliënt;

C1-K 2-W1: Ondersteunt bij persoonlijke zorg en ADL

- schakelt tijdig collega's in;
- gaat zorgvuldig om met vertrouwelijke informatie;
- bewaakt zorgvuldig de eigen grenzen.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen